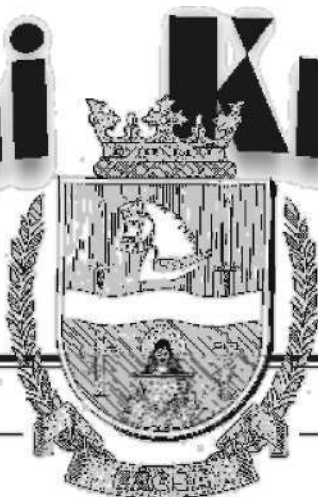

Bácsai Krónika

2008. év

7. évfolyam 26. szám

Ünnepeljük a tavaszt!

Kedves bácsaiak! Talán elértünk a tél végére, kifizettük a magas gázzámlákat, gyorsan túltettük magunkat a rövid farsangon. Február 2-án a Farsang utolsó szombatján tartottuk a Művelődési Házban a bácsai bált. A jó hangulatú estén idősek-fiatalok együtt töltöttek egy kellemes éjszakát, beszélgetve, táncolva és kóstolgatva az étek, italok finom kínálatát. Most a néha már ajándékba kapott napsütésben töltekezünk, készülődünk, mint a természet is.

A jelentéktelenül eltelt télben izgalmat csak a Hulladékégetőben történt robbanás, valamint később a népszavazás okozott, ahol jól megálltuk a helyünket. A Hulladékégető megint bebizonyította, hogy bizonytalan a működése, az emberi hibákat nem képes automatikusan megakadályozni. Így történt hogy az emberi mulasztások február 22-én reggel robbanást okoztak az égetőben.

Legszebb tavaszi ünnepünkön sokukat láttam a március 15-i központi ünnepségen. Szép volt az ajándékba kapott napsütéses délelőttöt együtt tölteni. Iskolásaink kedves műsorával, és az emlékezés koszorúinak elhelyezésével méltóképpen tiszteltük azon az ünnepen, amelyen a magyarság megmutatta, hogy mi a véleménye a zsarnokságról. A műsor végeztével először a Szent István út - Jókai utca és Aradi vértanúk útja közti szakaszán gyönyörködhettünk a hagyományörző lovas bandériumok felvonulásában. Ezután a város és megye vezetői ünnepi közgyűlés keretében adták át az idei Győr Megyei Jogú Város Díszpolgára címet, valamint az idei Pro Urbe díjakat.

Nagyon nagy tisztesség településrészünknek, hogy egyik Pro Urbe díjasunk, Mátrai István atya, Kisbácsa plébánosa, aki súlyos betegsége ellenére is építi templomát és építi a lelkeket Kisbácsán. Egy sikeres életutat futott be egyházi pályafutása során. Győrben különösen népszerű, de korábbi állomáshelyein is hálával emlékeznek rá. Ezt azután tudtam csak meg, amikor a sajtó révén tudottá vált, hogy az idén ő az egyike a díjnyerteseknek. Sok telefonhívást kaptam, és személyes találkozásaim során sok dicsérő jelzöt hallottam Mátrai atyáról Nádorvárosból is, Gyirmótról is. A már majdnem elkészült kisbácsai templom bejáratának felújítása, és a harangtorony építése az ő nevéhez fűződik.

A március 15-i esti ünnepség a magyarság, és a magyar ifjúság legszebb példája volt. Néptáncsal, énekkel, színjátékkal adta elő az a mintegy 350 fiatal a forradalom és szabadságharc dicső és fájdalmas történetét a sokezeres közönség előtt, a bizony már hűvösre fordult estében, a városháza előtt.

Nemzeti ünnepünk utáni héten már a Nagyhét eseményeire emlékezünk. Az idén korán köszönt ránk Húsvét, a remény ünnepe. Az elmúlt heteket bizonyára sokan töltötték az ünnepre való készüléssel, a nagyböjt erőterében. Mint tudjuk a nagyböjt hamvazószerdával kezdődik, majd 40 nap múlva ünnepeljük Húsvétot, Krisztus feltámadásának ünnepét. A népnyelv a hamvazószerda előtti napot húshagyó keddeknek is nevezi, mert régen a 40 napos böjtöt húsmentes táplálkozással, napi egy jóllakással töltötték a hívek. Ismerek sokakat ma is Győrben, akik tartják az önfegyelmezésnek ezt az eredeti formáját. Sajnos a környező világ nem vesz tudomást erről, nagyon sok olyan inger ér minket, amely a böjt megszegését kínálja. A római katolikus egyház szerint ma Magyarországon a nagyböjti időszakban a legszigorúbb böjti napok a hamvazószerda és a Nagypéntek, a Húsvét előtti péntek. A nagyböjti péntekeken csak húsevési tilalom van. A Húsvéthoz nagyon sok néphagyomány is tapad, ápoljuk őket, gyermekeink, unokáink örülnek neki, segítsünk nekik is ünnepelni.

Dr. Ottófi Rudolf

Népszavazás '09

Egy képviseleti demokráciát rosszul felépített országban sokkal nagyobb jelentőségű egy-egy népszavazás, mint a normálisan működő demokráciákban. Ez a világ persze nem csak arról szól, hogy Magyarország a valamikori Európához csatlakozás élharcosából a környező csatlakozott országok között is sereghajtóvá vált. Ma a világ működésében is negatív tendenciák figyelhetők meg. A korábbi szociális vívmányokat Európa-szerte nyirbálják, a nemzeti identitást Európa-szerte igyekeznek elfojtani, egyes nemzetek lassan a nyelvüket is elfelejtik, ha nem vigyáznak. A kultúra, oktatás szintje általánosan romlik, minden országba betört a kufárszemlélet, az igazi

értékeket nem menedzselik, mert az nem hoz hasznot. Így történik ez az egészségüggyel is, és hatvan év megalázóan alacsony fizetési szintjén tengődő népünk, aki egy élet munkájával 50 évre előre már kifizette a számára ingyenesen járó első osztályú ellátást, most fizetni kénytelen, ha meg akar gyógyulni. Természetes, hogy az államhatalom ilyenkor igyekszik kijátszani egymás ellen az orvost a páciensével, a tanárt a szülővel, de egyszer a nép azt mondja, hogy elég. Ez elkövetkezett március 9-én. A tehetetlenségében diktatúra felé hajló államhatalom megkapta azt a nagy pofont, amelyet már többszörösen kiérdemelt. Ilyen helyzetben egy fejlett demokráciában egy sikertelen miniszterelnök lemond, szétzavarja tehetségtelen minisztereit, és a népre bizza, hogy kell-e neki továbbra is egy olyan reform, amely nem vezet sehová, esetleg gazdaságilag erősíti a hatalmon lévő pártok klientúráját. Gyurcsány Ferenc persze tudja a nép választát, ezért már szinte csak magában meri megünnepelni legszentebb nemzeti ünnepünket. Maga helyett munkatársait küldi el a központi ünnepségekre, és teszi ki annak a pár száz ember haragjának, aki még kíváncsi rájuk. Kiküldi rendőrségét, hogy derék rendőreinket is lelkiismeretlenül a nép haragjának tegye ki. Ez a lehető legnagyobb felelőtlenség.

Kedves Bácsaiak! A népszavazás eredménye részünkről is meggyőző volt. Köszönöm a lelkes részvételt. Ez is bebizonyította, hogy mi bácsaiak érettek vagyunk a demokráciára, ezt várjuk a kormánytól is. Külön köszönöm a részvételt azoktól, akik a bizottságokban korrektül végeztek rendkívül fáradságos munkájukat. Különösebb kampányolás nélkül szépen csöndben, fegyelmezetten választ adtunk arra a kérdésre, hogy mi a véleményünk arról, ha egy kormány olyat tesz, amire nem kapott felhatalmazást. Volt olyan szavazóköriünk, ahol 10-szeres volt az igenek száma, volt, ahol csak 5-szörös, de mindenképpen elsöprő volt a válaszuk.

Mi okozta a legnagyobb bajt? Először is egy a parlamenti küszöböt alig elért törpepártot hozott vezető pozícióba a legfontosabb minisztériumok odadobása által a miniszterelnök. Ez már legitimációs kérdéseket vet fel. Ezután ennek a pártnak a miniszterei olyan reformot erőszakolnak az országra, melyet senki sem akar, az orvosokat a Hippokratesz-i esküjük megtagadására kényszeríti, eladnak olyan kórházakat, egészségügyi intézményeket, amelyeket elődeink nagyon szorgos munkával építettek. Amit a 20-as években, az akkor sokkal rosszabb állapotban lévő Magyarországon egy zseniális oktatási miniszter gróf Klebelsberg Kuno felépített, hogy felemelje a magyar nép minden rétegét, ma egy teljesen jelentéktelen figura bezáratja, szétzilálja. Akkor sem volt több gyerek hazánkban, amikor a tanyasi gyerekek is iskolát kaptak, de az akkori nagy ember hallgatott Széchenyre, elhitte, hogy kell a kiművelt emberfő. Egyébként is, hogyan adhat oda egy választást nyert párt egy olyan tárcát a törpe szövetségesnek, ahol olyan miniszterek sorakoztak az oktatás élén, mint báró Eötvös József, Horváth Mihály, Trefort Ágoston, báró Eötvös Lóránd, gróf Apponyi Albert vagy Hóman Bálint. Mit kapott Gyurcsány Ferenc ennek a pártnak egyik vezéréstől a népszavazás eredményét látva? Pontos iránymutatást adott annak a miniszterelnöknek, akitől a léte függ. A néptől is ezt az iránymutatást kapta, csak sokkal finomabb stílusban.

Dr. Ottófi Rudolf

Ez történt 2007-ben a Kisbácsai Nyugdíjasok Baráti Körében

Június 29-én 5 évesek lettünk, amit a Szenátor Hotelben ünnepeltünk meg. Jelenlétével megtisztelt bennünket dr. Ottófi Rudolf úr, településünk részönkormányzati vezetője. Kedves szavakkal és pezsgős koccintással köszöntött bennünket. Mi finom ebéddel és tagjaink által sült süteménnyel vendégeltük meg. A délután jó kedvvel, vidáman telt el és hasonló jókat kívántunk az elkövetkező évekre.

Szeptember 25-én kirándultunk a Monostori erődbe. Velünk utazott a Győr és Vidéke Ipartestület Nyugdíjas Klubja is. Az idő nagyon kellemes volt, nagyon jól éreztük magunkat. A tárlat vezetője, Résző György lelkes, élvezetes előadását hallgatva a múltra emlékeztünk. A múzeumok látogatása után közös ebéden vettünk részt. A szervezésben segítségemre volt Jóna Lászlóné és Kababik Tiborné. Köszönöm nekik. Kellemes utunkat köszönjük autóbussz vezetőnknek is.

Október 26-án hetedik alkalommal köszöntöttük a Kisbácsai Szépkorúakat. Iskolánk diákjai szép műsorral kedveskedtek nekünk. Mi kis csomagokkal, a felkészítő pedagógusokat virággal köszöntöttük az előadás szépségéért. Köszöntőt mondott Bári Olga az Arrabóna Nyugdíjas Szövetség elnöke, dr. Ottófi Rudolf részönkormányzatunk vezetője. Fotókat készített Dékány Erzsike és Nagy Péter a Pannon Nyugdíjas Szövetség elnöke. Nagyon szép verset mondott Csizmazia Imréné. Gyönyörű virágcsokorral köszöntöttük Ruppert Ferencné Anna nénit. Takács Istvánné bemutatta könyvét, virággal gratuláltunk neki. Megvendégeltük nyugdíjasainkat virslivel, saját készítésű süteménnyel kínáltuk őket. Zeneszó mellett beszélgetésekkel múltattuk az időt. Mindez nem jöhetett volna létre, ha nem tudjuk hol megtartani, köszönjük Horváthné Jutkának, amiért ajtót nyitott nekünk és kiszolgált bennünket. Segített még a Bácsai Részönkormányzat, Hajnal húsbolt, valamint a Palatia Nyomda, akik a meghívót készítették. Segítőim: Jónáné, Árpásiné, Gyalogné. A zenét Szilasi Lajos szolgáltatta.

November 30-án részt vettünk a már hagyományossá vált iskolai „Ki mit tud” vetélkedőn a Tulipános Iskolában. Klubtagjaink Arany János versekkel nyitották meg a versenyt. Nagyon sok jó produkciót láttunk. A vetélkedőt ajándékokkal is támogattuk. A zsűri döntéséig finom házi készítésű -nyugdíjasok által készített- süteményekből ehettek a résztvevők. A vetélkedő nagy siker volt.

*Kovács Sámuelné
a nyugdíjas klub vezetője*

Rövid hírek

Nagybácsán megújultak az utcanév táblák. A munka folytatását várjuk a KOMSZOL munkatársaitól.

A kisbácsai felszíni vízelvezetés megkezdődik az idén. A Bálványosi befogadóba vezethető utcákkal kezdjük a munkát.

Folyik a kisajátítás az új Bácsai út érdekében. A telektulajdonosok egy híján megértették, hogy az önkormányzat által ajánlott 1.400 Ft-os négyzetméterenkénti ár nagyon kedvező. A telkek megvásárlása azért állt mostanáig, mert az előző önkormányzat elkezdett alkudozni a tulajdonosokkal, ahelyett, hogy belterületbe vonta volna a területet, és a visszamaradó területek értéke a sokszorosa lett volna annak, amennyit korábban ért. Az akkor kínált 700 Ft-ért senki sem adta a telkét.

Közben az előző önkormányzat alatt megkezdődött a Natura 2000 bejegyzése, mely tavaly novemberben végül megtörtént az érintett területre. Ez most mindenkinek megnehezíti a dolgát, a telektulajdonosoknak elértéktelenedett a területük, a városnak külön engedélyeket kell beszerezni az út megépítése érdekében.

Személyesen azon leszek, hogy minél gyorsabban meg tudjunk egyezni a tulajdonosokkal, hiszen a most kínált ár a duplája annak, amit az előző önkormányzat ígért az akkor még sokkal értékesebb területért. Szerintem és a szakértők szerint ebben a helyzetben ez nagyon méltányos ajánlat.

Dr. Ottófi Rudolf

Valóban lebuktak?

Február 22-én fél hét körül szirénázó mentők, tűzoltó autók visító hangjára ugrottunk ki az ágyból. Mintegy

10-15 percen belül Krémerné Margittal már az égető felé rohantunk. (Mivel egy veszélyes üzem van a környéken, nem volt nehéz kitalálni, hova roghat három mentő, négy tűzoltó autó). Egy mentő már szirénázva jött visszafelé. Mikor meggyőződünk róla, hogy valóban a hulladékégetőben történt valami nagy baj, azonnal értesítettük dr. Ottófi Rudolf alpolgármestert, aki tíz perc múlva meg is érkezett. Átültünk a kocsijába és behajtottunk a hulladékégető parkolójába. Nem számítottak rá, hogy ilyen gyorsan ott termünk. A megdöbbenés látható volt a vezetők arcán. Azonnal állítottak is két őrt a kapuba, nehogy más is be tudjon jönni. Így a sajtó is kiszorult, pedig a lakosságnak joga van tudni, mi történik környezetében. A vezetők arról tájékoztattak bennünket, hogy spray-dobozt aprítottak nagy mennyi-

ségben, az okozta a robbanást. Úgy tudjuk, hogy ilyen terméket nem vehettek volna át. A Környezetvédelmi Felügyelőség tájékoztatása szerint több törvénysértés is történt. Eljárások fognak indulni. Ha majd dokumentumok is lesznek a kezünkben, konkrétan tájékoztatjuk olvasóinkat a történetekről. A Felügyelőség egy hétre megtiltotta az égető működését. A Társadalmi Bizottság bejelentette, hogy az ismételt engedélyezés előtti vizsgálaton a hatósággal együtt részt szeretne venni. A hulladékégető ezt megtagadta. (Felajánlottak egy másik időpontot, melyet nem tudunk elfogadni). Ha egy vállalat törvényesen működik és nincs takargatni valója, az igyekszik erről meggyőzni a környék lakosságát is.

Dr. Ferenczi Zoltánné

Köszönet a támogatóknak

A Zöldező Környezetvédő és Szépítő Egyesület átadta a Szívkatéerezés Győr Alapítványnak a Ferenczi Zoltán: Bácsa történeti emlékszobor című könyv értékesítéséből befolyt 200.000 Ft-ot. Köszönetet mondunk mindazoknak, akik a kiadványt megvásárolták, és ezzel támogatták az alapítvány életmentő tevékenységét. Az egyesület vezetősége

Búcsú Béla atyától

A tavalyi év novemberében életének 90., papságának 66. évében elhunyt Németh Béla atya, székesegyházi kanonok.

Béla atya ebből a 66 év papi munkából 31 évet Kisbácsán szolgált, a szó legnemesebb értelmében. S milyen körülmények között? Mikor püspöke kinevezte, csak ürességtől kongó templomot talált. Ő töltötte meg aztán hívekkel, a szentélyt pedig ministránsokkal. Létrehozta a képviselő testületet, gyakorlatilag felépítette a kisbácsai egyházközséget. Hogyan tudta mindezt elérni? Végtelen derűjével és jóságával. Talán egyesekben ellenérzést kelt, hogy egy nekrológban vidámságról esik szó, de ha bárki is felidézi emlékezetében az alakját, akkor egy állandóan mosolygó vidám arc jelenik meg előtte. És én tudom, hogy azóta Béla atyának még a jó Isten arcára is sikerült mosolyt varázsolnia. Mert Béla atya nem halt meg, hanem mint jó pásztor előre ment hívei számára helyet készíteni.

Isten vele Béla atya!

Galambos Gábor

Azt álmodtam, hogy nyír vagyok
s ezüst kéreg borítja testem,
tövemnél forrás-ér gagyog,
levelem a fényben eresztem.

Csúcs-ágamon rigó fütyül,
erőm feszül a mély gyökérben,
s finomlombos gallyamba gyűl -
s kergem alatt zsong-zsong a vérem.

Áprily Lajos: Nyírfa voltam (részlet)

Kedves Gyerekek!

A Zöldelő Környezetvédő és Szépítő
Egyesület pályázatot hirdet számotokra,
melynek témája:

„Lakóhelyem legérdekesebb fája”

A pályázatban résztvevő gyerekektől azt kérjük, hogy keressék meg lakóhelyük, szerintük legérdekesebb fáját, készítsenek róla fotót, rajtot vagy akár mindkettőt, továbbá írjanak a fáról egy rövid, 1-2 oldalas bemutatást. A leírásban szerepeljen, hogy hol található ez a fa, milyen fafaj (pl. tölgyfa, nyárfa stb.), továbbá, hogy nagyjából milyen magas, mekkora a törzsének kerülete (talajtól 130 cm-es magasságban).

Végül írjátok le, hogy miért ezt a fát választottátok, mitől érdekes számotokra? (Formája, pl. göcsörtös törzs, nagyobb

letört ág helye, levélzete, virágja, stb.). A leírásban szerepelhet a fa környezetének bemutatása is, azaz milyen növények, állatok élnek a közelében, hogyan hat a fa rájuk (pl. az árnyékával), illetve ezek az élőlények, hogyan hatnak a fára.

Úgy is bemutatatható, mintha te lennél a fa és magadról mesélnél, miközben válaszokat adsz a fent feltett kérdésekre.

Végül írjátok le, hogy szerintetek, miért volna fontos ezt a fát védelem alá helyezni. A legérdekesebbnek választott fát az egyesület megpróbálja helyi védelem alá helyezni, ha megfelel az előírásoknak.

A legjobb pályaművek készítői jutalomban részesülnek. Az első helyezett tanuló egy hetes erdei iskolai táborozáson vehet részt a nyáron.

Az elkészült alkotások beküldési határideje:

2008. május 19.

Az alkotásokat az alábbi címre kérjük beküldeni:

**Zöldelő Környezetvédő és Szépítő
Egyesület 9030 Győr, Száva utca 10/a.**

A borítékra írjátok rá:

„Lakóhelyem legérdekesebb fája”

Elektronikus formában a következő e-mail címre lehet küldeni. zoldero@invitel.hu

A pályázatot kiírta: Dr. Ferenczi Zoltán elnök és Lampert Bálint az erdei iskola vezetője

Füvészkert a Szitásdombon

A Zöldező Környezetvédő és Szépítő Egyesület megalakulása óta figyeli a Szitásdomb lehetetlen állapotát. A város korábbi és a mostani főépítésének is többször felhívtuk figyelmét arra, hogy valami módon rendezni kell a város belterületén található, az önkormányzat tulajdonában lévő természeti védettség alatt álló területet. A mostani állapotában egy illegális szemétlakó hely, ahol – éppen ezért – a védettséget élvező ritka, csak itt található homoki növénytakasulások veszélyben vannak. 2006. áprilisában helyszíni szemlén mutattam meg Bácsát a frissen kinevezett Révi Zsolt főépítész úrnak. Azt tapasztaltam, hogy az elképzelésünk megnyerte a főépítész tetszését, sőt bátorított bennünket újabb ötleteivel, észrevételeivel. Reméltem, hogy kezdeményezésével hamarosan megoldást találunk a neuralgikus problémákra.

Egyik ilyen terület a mellékelt térképeken látható Szitásdomb és környéke. 2008. januárjában levelet küldtem ez ügyben a főépítész úrnak, mert az egyesületünknek határozott elképzelése van a Gát utca és Szitásdomb utca közötti terület förtelmes állapotának megszüntetésére. Ezen közterületen sok szemét, hulladék, gumibroncs és a szomszédos lakók építési anyaga, szemete található. A szemetet folyamatosan hordják jelenleg is. Ez közegészségügyi szempontból is problémát okozhat.

Egy határozott hatósági beavatkozással megszüntethető lenne az a helyzet, amely indukálja, ösztönzi a szemétlakást.

Városrészünk szépítése érdekében e szóban forgó területre Egyesületünknek határozott javaslata van, amelyet már

ismertettem a településrészi önkormányzat testületével.

Javaslatunk a szép, hasznos környezet kialakítása érdekében:

- Egyesületünk Horváth Gyula tagtársunk, természetvédelmi felügyelő segítségével feltárta azon területrészeket, ahol jól azonosíthatók a védett növénytakasulások.
- Elhatároztuk az egyesületünk közgyűlésén, hogy tavasszal megtisztítjuk a nagy mennyiségű szeméttől e területet, vigyázva arra, hogy a védett növénytakasulások ne károsodjanak.
- Hatósági intézkedés kell a közterület illegális használatának megszüntetésére.
- Egy pályázaton nyert az egyesületünk annyi pénzt, hogy a védettségre kijelölt területet be tudjuk – részben vagy egészben – keríteni. Így meg tudjuk állítani a pusztítást és a szemétlakást. Bizonyos szakszerű beavatkozással védett, szép bemutató kertet tudunk kialakítani.
- Az így bekerített terület nevének javasoljuk „Szitásdombi füvészkert” nevet.
- A beavatkozással együtt rendezhető lenne a Szitásdomb utca azon szakasza is, amely járdája helyén burjánzó cserjék, bokrok találhatóak, gidres-gödrös terepen. Ezzel segítenénk a szép utcakép kialakítását és a gyalogos közlekedést.

Javaslatunk megvalósításához nem kell nagy összeg, de gyorsan gyógyítható lenne azon óriási seb, amely most a területen éktelenkedik. Talán még a korábban nagy számban itt költő partifecskék és gyurgyalagok is visszatérnének.

Egyesületünknek eltökélt szándéka, hogy a rendezés után, városunk egyik érdekes bemutató kertje legyen. Várjuk a lokálpatrióta lakosság (ifjak és idősebbek) cselekvő támogatását. Sokat nyerne Bácsa ezzel a rendezéssel, mert maga a rendezettség is értékesebbé tenné ingatlanjainkat, egészségesebb és élhetőbb lenne lakó környezetünk. Várjuk a főépítész úr válaszát, hogy még a vegetáció megindulása előtt bizonyos szükséges beavatkozásokat megtehezzünk és az elhatározásunkat valóra válthassuk.

Dr. Ferenczi Zoltán elnök

TÁMOGASSA KÖRNYEZETVÉDŐ ÉS SZÉPÍTŐ MUNKÁNKAT A SZEMÉLY JÖVEDELEMADÓJA 1%-ával!

Győr-Bácsa szépítésére és környezetvédelmére fordítjuk!

ZÖLDERŐ KÖRNYEZETVÉDŐ ÉS SZÉPÍTŐ EGYESÜLET

ADÓSZÁM: 18539927-1-08

Támogatását előre is köszönjük!

Kisbácsa természetes sziklakertje, a Szitás-domb

fűrtös gyöngyike

A meanderező szigetközi Mosoni-Duna mellékén túlnyomó részben magasártéri növénytársulások találhatók. Az egészen kiemelkedő térszíntű területek, a tengerszint feletti 123 m körül kialakult geológiai képződmények, a futóhomok felszínek, vagy más néven gorondok. Feketeerdőtől Bácsáig több ilyen, homokos pusztagyepi terület található a Kis-Duna mentén, főleg a Felső-Szigetközben. (Derék-erdő, Házi-erdő, Vágott-erdő, Lóvár, Bordacs stb.) A legjelentősebb mindközül, a hajdani Szitás-dombok vonulata, amely a legtöbb természeti értékkel dicsekedhetett még pár évtizeddel ezelőtt is. A természetes felszín nagymértékű pusztítása a homokbányászatával kezdődött.

A nagy megsemmisítést mégsem ez, hanem az emberek terjedése, telekalakítási tevékenysége okozta. Mára a dombvonulat természetes élőhelyeinek körülbelül 99 százaléka elpusztult. Mozaikosan maradtak meg, élőhely-foltok, menedékek (un. „refugium”-ok), kisebb területeken, mint például a Bálványos, a Gát utcai Szitás-domb, Sárás, Koldustelek, stb. Ezekre, az un. nyílt homokpusztai területekre az volt a jellemző, hogy a gyepporítás csak 50-60 %-os volt, a többi nyílt homok, amit a szél könnyen hordott, ezáltal folyton alakítva a felszínt.

pimpó szőnyeg

hegyi árvalányhaj

Az itt kialakult növénytársulás neve: meszes talajú homokpuszta-gyep, melynek a természetvédelmi értéke abban rejlik, hogy az összes hazai növénytársulás között itt a legmagasabb az unikális fajok, elsősorban a pannóniai bennszülöttek száma, de ezen kívül is szép számban őriznek országosan is ritka növényeket. Jellemző növényei, a keskenylevelű, szárazságtűrő főfajok, elsősorban Festuca- és Stipa-fajok. Uralkodó füve a magyar csenkesz (*Festuca vaginata*), melyről a társulás a nevét kapta (*Fesztucetum vaginatae*). Kísérő és társulásalkotó füvek még, az euroszibériai deres fényperje, és a pontusi-mediterrán fényes sás, valamint

a terület büszkesége, a védett hegyi árvalányhaj. További fontos diagnosztikus fajok még, a védett homoki fátyolvirág, a buglyos fátyolvirág, és a másik két főbüszkeség, a homoki vértő, és a kései szegfő. A pusztagyepen számos jellemző dekoratív virág is nyílik még, néha nagyobb tömött foltokat alkotva, szőnyegszerűen. Ezek közül számos faj nemesített változatát kertészetekben is árulják, sziklakertek díszjeinek. Néhány ezek közül: fűrtös- és üstökös gyöngyike, hegyi ternye, aranyfűrt, napvirág, az ezüstös- és homoki pimpó, stb.

Veszélyeztető tényezők. A már említett beépítések mellett, másik fő pusztulást okozó hatást, a kertek kialakítása miatti gyeppeltörések jelentették. Így tűnt el szinte teljesen a bálványos ősgyep társulása, ami a Votinszki úttal párhuzamosan széles sávban terült el egészen a nádasig (igaz, újabban már ezt is beépítették). A szemét és silt lerakás mindenki által láthatóan károsítja nemcsak az őshonos növénytakarót, de a tájképi értéket is. Ami a szemétnél is nagyobb kárt okoz, az a különböző kerteti nyesedékek kihordása, és a gödrökbe elhelyezése, pontosan oda, ahol a legtöbb unikális és védett faj tenyészik. Ezek a káros anyagok a Gát utca páros oldalán lakók kertjeiből kerülnek ki (nyilván nem mindegyikből). A különböző farakások és egyéb depóniák is az életteret csökkentik. Az illegális homokelhordás is dívik még sajnos, és újabban a terebiciklisek és motorosok is erősen rongálják a területet. Vannak természetes szukcessziós folyamatok is, amelyek a növénytakaró megmaradása ellen hatnak, mint például a beerdősülés, az akác káros terjedése, de ezekre most nem térek ki. A hajdani híres Szitás-dombi bucka-vonulatból természetszerű állapotában mára már csak a Gát és Szitásdomb utcák közé ékelődött területrész maradt meg. Ha egy kicsit jobban odafigyelünk és megvédenénk ez a kis sziget, szeméttelap helyett a városrész egyik legjelentősebb büszkesége lehetne.

homoki vértő

(További képek: http://szigetkoznet.extra.hu/galeriak/no_homok_1/index.html)

Horváth Gyula János (Fertő-Hanság NP)

Baba–mama klub alakult Kisbácsán

Kedves kezdeményezésnek és reméljük hagyományt teremtő lehetőségnek az indítását támogatja a helyi részönkormányzat. Ormos Márta, Kisbácsa védőnője kezdeményezte a klub létrehozását és aktív részvételével, fiatalos lendületével vezeti a klubot. Célja, hogy a környéken élő kismamák 0-3 éves kort betöltött babáikkal havonta egy alkalommal összejöhessenek.

Megbeszélhessék örömeiket, gondjaikat. Esetleges babákkal kapcsolatos kérdéseikre szakzerű választ kapjanak. Köszönet illeti a Kisbácsai Tagiskola igazgatónőjét Pintérné Czigler Mártát, hogy az iskolában helyt ad a klub működésének. A január 22-i és a február 26-i találkozókat Csányi Andrea zenepedagógus hangulatos mondókái, dalai és a gyermekek és édesanyjuk együttműködésére alapozott zenés, fejlesztő feladatai tették színessé mindannyiunk örömére. A jövőben bekapcsolódnak a helyi óvónők is a korosztályt összefogó bábozással, játékos feladatokkal, hogy kellemessé tegyék a klubdelutánokat. Dr. Vámos Klára gyermekorvos is ellátogat a klubba, hogy a babákkal kapcsolatos aktuális kérdésekre válaszolva segítse a kismamákat. A következő összejövetel 2008. április 1-én lesz. Minden érdeklődő kismamát és csemetéjét szeretettel várjuk.

Lizákné Reizinger Annamária

Az idén is van már Győrnek költségvetése

A 2008. évi városi költségvetés összeállítói a jelentkező feladatok tengerében, a jó és igazságos elosztást igyekeztek az előirányzatok nevesítésénél és összegeinek meghatározásánál megvalósítani. Néhány kiemelt célkitűzés is szerepelt a költségvetés összeállításában. Nagyon fontos, hogy az intézmények fenntartására több jusson, a kultúrára is több jusson, valamint több jusson a peremkerületeknek is. Nekünk bácsai képviselőknek igyekeznünk kellett a mi céljainkra többlet lehetőségeket kiharcolni.

- Új Bácsai út befejezésére a szükséges összeg a területvásárláshoz és útépités elkezdéséhez
- Karinthy utca pályaerősítése, a Kinizsi utca és István király út között
- Örvény utca felújítása
- Kisbácsai Csalogány utcában vékony-aszfaltozásra 10 millió Ft (bár szakmai érvek ezen még változtathatnak)
- Nagybácsai Óvoda és a Kisbácsai Általános Iskola fenntartása, javítása
- A Bácsai Majális bekerült a városi rendezvények sorába, ehhez 500 eFt-tal járul hozzá a költségvetés
- Győr Szent István Napi (augusztus 20.) ünnepségének része a városban egyetlen Szent István királyról nevezett templom ünnepi szentmiséje és ünnepsége Bácsán, ehhez is 500 eFt-tal járul hozzá a költségvetés.

Képviselői indítványokra a közgyűlés elfogadta dr. Ottófi Rudolf kezdeményezésére a

- Kisbácsai templomtorony befejezésére 2 millió Ft támogatást,
- Nagybácsai temető ravatalozójának szennyvízbekötésére 500 eFt támogatást
- Nagybácsai temetőben a Hálaadó Kereszt felújítására 1 millió Ft támogatást.

Bárány István kezdeményezésére

- Külső Bácsai út járdafelújítása a Kultúrház és Csalogány út között 500 eFt

A Részönkormányzatok eredeti előirányzata, a tavalyi értékhez képest 300.000 Ft-tal emelkedett így az idén 2.128.000,- forinttal gazdálkodhatunk.

Bárány István és dr. Ottófi Rudolf

Bácsai foltvarró

Egy színvonalasan végzett tevékenység, ami lehet munka vagy hobbi, teszi mesterré, művésszé annak folytatóját. Ha mindehhez tudásvágy, szeretet, kitartás is párosul, akkor a siker nem maradhat el. Ennek lehetnek tanúsítói mindazok, akik eljöttek **Urai Attiláné** foltvarró munkáiból összeállított, a Bácsai Művelődési Házban 2008. március 7-én 16 órakor megnyitott kiállításra.

Az alkotó így vallott önmagáról.

„1999-ben lettem tagja a győri Flóra foltvarró csoportnak. Törzshelyünk a Bartók Béla Megyei Művelődési központ. 2000-ben a Magyar Foltvarró Céh tagja lettem. Életem meghatározó tényezője lett a foltvarrás, hogy milyen fokon sikerült ezt megvalósítani a munkáim a bizonyíték.

Szeretném hangsúlyozni, hogy munkáimat nem csak tövel cérnával, hanem szeretettel, szívvvel, lélekkel készítem. A Magyar Foltvarró Céh által megrendezett országos kiállításokon jelen vagyok, munkáimmal többször személyesen is. Így kerültem el Szombathelyre, Debrecenbe, Kecskemétre, Pécsre, Szekszárdra. A nyugdíjasok kézműves munkáiból rendezett kiállításokra is elviszem munkáimat Így jutottam el Lébénybe, Beledre, Csornára, Kapuváron kétszer is voltam. Az meg már természetes, hogy a Flóra csoport kiállításain jelen vagyok munkáimmal. Mivel Bácsa szülötte vagyok, itt nevelkedtem, igaz elköltöztem innét, de ide járok a nyugdíjas klubba, úgy gondoltam, hogy a bácsaiak is lássák a munkáimat.

Urai Attiláné

A foltokból készült textíliák élményét mindazok megismerhették, akik 2008. március 7-től március 21-ig a kultúrházban megjelentek. Gratulálunk az alkotónak.

Bárány István

Gázt kap Sárás

Évekkel ezelőtt lakossági kezdeményezésre indított gázhálózat kiépítési kérelem teljes sikerre jut. Elsőként a Hortenzia utca lakói álltak össze a gázvezeték kiépítésére. A végrehajtás közbeni igények bővülése láttán a szolgáltató úgy döntött, hogy a gerinchálózatot a többi utcában is folyamatosan kiépíti. Az ígéret szerint a munkák, a jó idő beálltával folytatódnak. Szintén szóban elhangzottak szerint, ebben a szakaszban a gerincvezetékéről csak azon telkekre állnak be, akik megrendelik és a hozzájárulást befizetik. Ennek ügyintézése legcélszerűbben a szolgáltató központjában történhet, az ott kapott információ és adatlapok benyújtásával.

Ezt a címet és elérhetőséget közreadjuk.
DÉGÁZ-ÉGÁZ ZRT 9027 Győr, Puskás Tivadar u. 39.

Telefon: 96/616-214, fax: 503-121.

Személyes ügyintézésre javasolt időszak: kedd-csütörtök 8-14 óráig terjedő időben. Aki sárasi ingatlana gázbekötését igényli, az a fent javasolt címen és telefonon érdeklődjön intézkedjen. Bárány István

Tisztelt olvasóink!

Szennyezik a környezetét? Jó kezdeményezést látott? Természeti érdekességet látott? Mit tett Ön a jó környezetért?

Fotózza le, írja le, küldje be!

Címünk: zoldero@invitel.hu,
9030 Győr Száva út 10 A.

Kérjük, írja meg mikor és hol készült a felvétel, ill. egyéb fontos információkat is közölhet. Nemcsak negatív, hanem pozitív kezdeményezésekről is várjuk információkat. A feltöltött adatokat és képeket szerkesztőink elbírálják, és amennyiben a személyiségi jogokat és a jó erkölcsöt nem sértik, ill. a témának megfelelnek megjelennek a honlapunkon. A beküldő eldöntheti, hogy neve és E-mail címe megjelenjen-e.

Zölderő Egyesület

Íróka készítése

A tojásviaszolás eszközt, különböző tájegységeken másként-másként nevezik: Gicának, kicának, kesicének, kandérnak. A viaszolás rajzolatának megfelelően vékonyabban és kicsit vastagabban író gicát készítenek. A kézben tartott eszköz nyelét készíthetjük vékonyabb faágból, szőlővenyigéből vagy tiplifából. A fanyél hosszúsága 12-15 cm, keresztmetszete ceruzányi. A venyigét vagy fadarabot az egyik végén meg kell hasítani, a tiplifát pedig kifúrni és ebbe a részbe kel beszorítani a kúposra vagy egyenes hengerre csavart írórészt. A 2 cm-es vékony rézlemezt varrótőre kell felcsavarni és utána óvatosan kihúzni belőle a tőt. Az egynegyednyi 2 cm-es körcikket nagyon vékony kötőtű vagy cipészár segítségével csavarjuk fel kúposra úgy, hogy szintén varrótű vékonyságú legyen az egyik fele. A meghasított faágba beszorítva rézdróttal kell rögzíteni, körülcsavarni az ágat.

A tojás írása

Mindig egyszerű mintával kezdjük a tojásírást, hiszen ismerkedni kell a domború felülettel. Kis körökkel, kacskaringókkal, rövid vonalakkal próbálkozunk. Különböző tájegységek mintakincseit alkalmazzuk, melynek gyűjtésére bíztatok mindenkit. Az osztott minták kiválasztásánál először a hosszanti, majd a keresztbefutó osztóvonalat kell meghúzni. Írókával kétféleképpen lehet viaszolni: egyszerűbb, de csoportban balesetveszélyesebb, ha a rezsón tartott kis edényben forráspontig hevített folyékony méhviaszba mártott, csőben megmaradt viaszt felvisszük a tojás felületére. A másik eljárási mód: gyertya lángjában felmelegített íróka csövet belenyomjuk a méhviaszdarabba, majd újra melegítve a viasszal telített csövet, gyorsan ráírunk a tojás felületére amíg van benne viasz, vagy

mielőtt megdermedne. Hideg viasszal nem lehet írni. Mindenképpen ajánlatos, hogy először tojásfestésben járatos kézműves segítségét vegyük igénybe, tanuljuk meg e tevékenység fortélyait és így nem veszítjük el türelmünket a próbálkozásokban. A tojás festéséhez írószerboltokban kapható zacskós festéket, lehetőleg pirosat használjunk, rajta lévő utasítás szerint.

A tavasz kezdetének igazi megünnepléséhez a húsvét kínál keretet.

A húsvét a tavasz ébredésének, a természet megújulásának átélésén túl, erősíti a családi és társadalmi kapcsolatokat, gazdagítja az érzélemvilágot, hitet, reményt, erőt ad a tavaszi újrakezdéshez. A nagypéntek a keresztútjárás mellett egykor az igazi gyakorlati előkészület napja is volt a húsvéti ünnepekre. Ilyenkor takarították, rendbe tették, meszelték, tisztára söpörték a házat és környezetét. Ünnepet ülni csak a megújított környezetben tartották méltónak.

Nagypénteken írták a húsvéti tojásokat is, méhviasszal, növényi festőanyagokkal színezték. A keresztanyák a dunántúli falvakban az istentisztelet után adták át keresztgyerekeiknek az ajándékot, melynek fontos részét alkották a hímes tojások. A tojások mintáinak hagyományai vannak a különböző tájegységeknél.

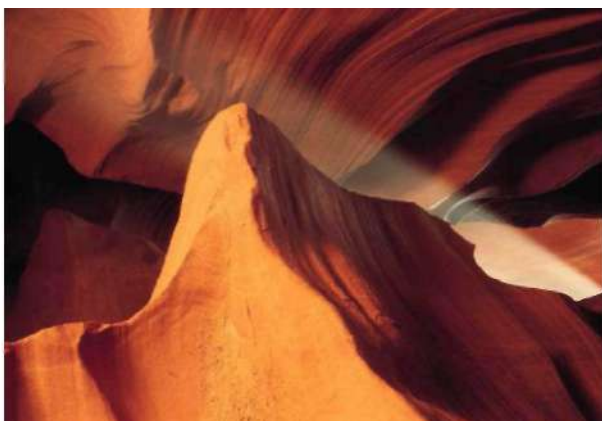

Hopp Erzsébet

Locsolóvers

Eljött húsvét reggel,
feltámadásunk édes ünnepe.
Ünneplő ruhákba öltöztek a fák,
Pattognak a rügyek, s virít a virág.
A harang zúgása hirdet ünnepet.
Egy kismadár dalol a zöld rétek felett.
Tündérország rózsái közt
gyöngyharmatot szedtem,
akit azzal meglocsolok, megáldja az Isten.
Az illatos rózsavíztől megnőnek a lányok,
zsebeimbe beleférnek a piros tojások.
Szabad-e locsolni?

Feltámadás és élet

„A zsidók főpapjainak és véneinek holmi vitás kérdéseik voltak Pál ellen a vallásuk dolgában, és valami meghalt Jézust illetően, akiről Pál azt erősítette, hogy él.” (ApCsel 25,19). Mind a mai napig nem szűnt meg ez a vitatkozás az emberek között erről a „valami Jézusról”, akiről nemcsak Pál, hanem sokan mások is azt „erősítetik”, hogy él. Ez döntő kérdés ma is emberek milliói számára. Ma is sokmilliónyan magukévá teszik Pál szavait, amelyeket alig 35 évvel Jézus halála után írt: Ha Krisztus nem támadt fel, akkor hiábavaló a mi igehirdetésünk, és hiábavaló a hitünk is, még mindig bűneinkben vagyunk, halottaink elveszték, mi keresztények pedig nyomorultabbak vagyunk minden más embernél. Krisztus azonban feltámadt a halottak közül, mint a halottak zsengeje! (1Kor15,14–20).

Hihető-e ez a húsvéti örömhír a mindent letaroló halál hatalma alatt élő 21. századi emberiség számára? Tényleg csak „percemberké” vagyunk mindnyájan, akik sürgünk-forgunk, de pár év múlva behullunk a nagy semmiségbe?

Úgy gondolom, korunkban Jézus feltámadásáról, és általában a holtak feltámadásáról szóló tanítást a szokottnál szélesebb összefüggésben kell tárgyalni, hogy jelentőségét felfogjuk. Magánál az életnél kell kezdenünk a gondolkodást. Mi az élet? Anyira megszoktuk, hogy csupa élőlényel vagyunk körülveve, és hogy magunk is élőlények vagyunk, hogy már nem is csodálkozunk el az élet felfoghatatlan misztériumán. Pedig bizony az élet felfoghatatlan. Miért állnak össze az elemi részecskék és atomok szerves molekulákká? Miért kezdenek ezek a molekulák sejtté alakulni? Miért igyekeznek a sejtek önmaguk formáját megőrizni, szaporítani, terjeszteni, egyre komplikáltabb szervezetekbe összeállni? Miért jelenik meg az élőlényekben valami furcsa „belső”, valami tudatféle, amely céltudatosan reagál és irányít? Mennél összetettebbek és komplikáltabbak az élő sejtek, annál élesebb és tágabb lesz ez a tudat. Állatoknál a kifejlett agy következtében már egészen nyilvánvalóan átveszi a szervezet vezetését. Irányítja a támadást, védekezést, párosodást, kicsinyek nevelését, csoportokba szerveződést.

A mai fizika egyre világosabban kimutatja, hogy az életnek e jelensége nem lehet csupán véletlen műve. Egyszerűen nincs elég idő az ősrobbanástól napjainkig, hogy az élővilág színpompás sokasága véletlen „dobások” révén kialakuljon. A kozmosz kezdetől fogva „emberarcú”, a kozmikus állandók - nem szükségképpen, hanem ténylegesen - olyanok, hogy kialakulhatott a fauna, a flóra és az emberiség. Ha csak egy icipicit eltérnének a tényleges értéküktől ezek az „állandók”, soha élet meg nem jelenhetett volna a világmindenségben. Ugyanakkor tény, hogy minden ellenkező valószínűséggel szemben az Élet millióágú fája itt e földön teljes sikerrel nagygyá növekedett. A legnagyobb természeti katasztrófák, a legfélelmetlenebb emberi viselkedések sem tudták megtörni burjánzó energiáját.

itt felmerül a kérdés: ez az egész hatalmas „színháték” csak egy káprázatos hullám-e, amely majd újra belesimul a kozmosz kaotikus csendjébe? Ha csak a növény- és állatvilágot nézzük, erre a kérdésre biztos feleletet nem adhatunk. A világmindenséghez azonban hozzátartozik az ember is. Az embernek pedig olyan „belseje”, olyan tudata van, amelyben felmerül a végtelen és az örök gondolata. Amióta pedig az a gondolat az emberiségben felmerült, az emberek nem tudnak belenyugodni az értelmetlen elmúlásba. Minden népnél, minden vallásnál megtaláljuk a halál utáni élet meggyőződését. A kőkorszakbeli ember a legnagyobb gonddal temette el halottait, és melléjük tette használati eszközeit, hogy semmiben se legyen hiányuk. Az egész egyiptomi kultúra a halál utáni élet körül forgott, és óriás piramisokat, hatalmas sírvárosokat hozott létre. A görögöknél nemcsak az orpheuszi és egyéb misztériumok regéltek a halál utáni életről, hanem a bölcselek, Platónnal az élükön, ezt az életet tekintették az emberi lélek igazi életének. Az újkor legkritikusabb gondolkodói, Kanttal az élükön, érvelnek a halál utáni lét fennmaradásának erkölcsi szükségszerűségéről. Az egész világon elterjedt halottak hete vagy halottak napja megmozgatja az egész társadalmat. Japánban például az augusztusi halottak hete alatt mindenki rendbe hozza a sírokat, és énekelve lejt táncokat a halott ősök bennünket meglátogató szellemeivel.

Karl Rahner fogalmazta meg találón az emberiségnek ezt az általános meggyőződését: „az ember a véglegességet létrehozó lény”. Az ember minden értelmes, szabad akarati elhatározása és tette az illető ember végleges lényét, a halál után is megmaradó lényét formálja. Az idő minden pillanata az isteni örökkévalóságot érinti. A végtelen igaz és a végtelen Jó horizontjában történik minden valóban emberi tett. Ezért ezt nem „falhatja fel” az idő könyörtelen múlása. A végtelenül igaz és végtelenül jó Isten alakítja ki így, az emberrel együtt, az Isten Országának örökké megmaradó valóságát. Ennek egyik bizonyítéka a lelkiismeret parancsának abszolút jellege. Miért is kellene a lelkiismeret parancsa szerint akár az életünket is (és így annak minden jövő, evilági lehetőségét) feláldozni, ha ezzel a lelkiismerettel nem lennénk a Végtelennel közvetlen kapcsolatban? Ha minden abszolút értékű emberi (egyéni vagy közösségi) értékteremtés végül az elmúlás semmijébe hullna, semminek sem lenne értelme. Az élet nagyszerű és értelmes kibontakozása pedig éppen a csúcspontján az abszurdumba hullana.

Jézus Krisztus feltámadása teljesen megfelel ennek az emberben kicsúcsosodó lényegi struktúrának. A kereszten meghaló ember Jézus mindennél nagyobb szeretete nem válhatott semmivé csak azért, mert Jézusnak megállt a szíve, és megszűnt agyának fiziológiai működése. „Az Atyaisten feltámasztotta”, vagyis Jézus embersége az Istennél elnyerte végleges beteljesedését.

Az ilyen gondolkodásmód, természetesen, teljesen ellenkezik a ma divatos redukciós gondolkodással. Redukciósan gondolkodó tudósok számára Mozart 40. szimfóniája nem más, mint különböző frekvenciájával rezgő levegőhullámok sorozata, az emberi szerelem nem más, mint hormonális mirigyek váladéka, a gondolkodás nem más, mint elektromos kisülések az agysejtek között, Van Gogh napraforgója nem más, mint a szempálcikákat serkentő és érthetetlen módon sárga látást produkáló foltok tömege, a világmindenség pedig nem más, mint rezgő hurkok vibrálása.

Mindent lehet alulról is és felülről is nézni. Mindkét nézésnek van értelme, de csak felülről nézve lát jól az ember. „A szintézist a »fent« tartja össze”, mondta már helyesen Teilhard de Chardin.

Persze a fenti magyarázat csak akkor lesz érthető, ha Jézus feltámadását, és általában az emberek feltámadását nem primitív módon a jelenlegi, időbeli életformába való visszatérésként fogjuk fel. Kétségtelenül felfoghatatlan az ember számára a feltámadt test állapota. Pál maga is küszködött ezzel a kérdéssel. A korintusi levélben felsorolt magyarázatainak egy része túlhaladott természettudományos felfogásokat tükröz (vö. 1Kor 15,36–41). Ma már nem állíthatjuk, hogy az elvetett mag előbb meghal, és aztán Isten ad neki sajátos életet. Halott mag sohasem fog kikelni. Azt sem állíthatjuk, hogy az égitestek anyagilag mások, mint a földi testek. Az égitestekben ugyanis ugyanazokat az elemeket találjuk, mint a földi testekben. Amikor azonban Pál a feltámadt testet „romolhatatlan, dicsőséges és erős” testnek mondja, már közelebb visz a megértéshez (1Kor 15,42–43). A legérdekesebb állítása pedig az, hogy a feltámadt test „szellemi test” (szóma pneumatikon).

Számunkra nagyon szokatlan ennek a két fogalomnak párosítása. A „szellemit” éppen az „anyagi testtel” szembenálló valóságként szoktuk felfogni. A görög filozófiai gondolkodás számára valóban a „szellemi test” érthetetlen szópárosítás. Ha azonban a „szellemi” szót, a Szentírás szóhasználatának megfelelően, az Isten csodálatos életadó és felszabadító energiájának megjelöléseként fogjuk fel, akkor a kifejezés már nem annyira meglepő.

Pál maga valószínűleg nem tudta volna részletesebben megmagyarázni, hogy milyen is ez a „szellemi test”. Talán - Weissmahr Béla nyomán - az emberi „testiség” lényegét az önkifejezésben és a másokkal való kommunikációban találhatjuk meg. Testünk révén fejezzük ki mások számára lelkünk belsejét, és hozunk létre a másik emberben megértést és szimpátiát. Ez földi életünkben csak térbelien kiterjedt, megfelelően kifejtett és működő agy, valamint térbelien kiterjedt arc, nyelv, kéz stb. segítségével lehetséges. Nem zárható azonban ki, hogy az önkifejezésnek és kommunikációnak más formái is léteznek, annál is inkább, mert a jelenlegi térbelien kiterjedt eszköztárunk sok tökéletlenséggel párosul. A térbeli kiterjedtség miatt ragadhatnak meg mások és hurcolhatnak oda, ahova nem szeretnénk menni, testünket börtönbe zárva vagy kezünket megbilincselve korlátozhatják szabadságunkat, térbeliségünk nehezíti a távolságok legyőzését, agysejtjeink és érzékszerveink meghibásodása megakasztja a kommunikációt. A „szellemi test” viszont mindezekről a korlátoktól mentes, tiszta önkifejezés és kommunikáció. Nemcsak Istennel egyesülnek az üdvözültek, hanem a „szentek közösségét” is alkotják.

A „szellemi testbe” átváltozó feltámadás mikor megy végbe? A hagyományos felfogás szerint Jézus esetében ez a halála után harmadnapon történt, Szűz Mária esetében rövidesen halála után, a többi ember esetében a világ végén. Újabban azonban neves teológusok és ezegéták, mint Gisbert Greshake és Gerhard Lohfink úgy vélekednek, hogy a feltámadás mindenki számára már a halál pillanatában bekövetkezik, és a világ végén éri el teljességét. Candido Pozo, Josef Ratzinger és mások élesen ellenzik ezt az új nézetet. A vita még tart. Úgy gondolom, hogy a halál pillanatában történő feltámadás hipotézise komoly megfontolást érdemel.

Prof. Dr. Nemeshegyi Péter SJ

Harmadnapon

És fölzúgnak a hamuszín egek,
hajnalfele a ravensbrücki fák.
És megérik a fényt a gyökerek
És szél támad. És fölzeng a világ.

Mert megölhették hitvány zsoldosok,
és megszűnhetett dobogni szíve -
Harmadnapra legyőzte a halált.
Et resurrexit tertia die.

Pilinszky János

